A°. 1808. N°. 30.

HAAGSCHE COURANT.

Zaturdag den 20 February.

HONGARYEN.

SEMLIN, *den* 18 *January*. Het opperhoofd der Serviers is zo beroemd geworden, dat men de byzonderheden, die hem betreffen, niet zonder belang zal lezen; het geen men tot heden toe, in de dagbladen, ten opzigte van *Czerni Georges* vind, is onvolkomen en onnauwkeurig. Het volgende artikel schynt uit eene betere bron zynen oorsprong te hebben.

„ Niemand is onkundig van het geen tot den opstand van *Servië* tegen de *Porte* aanleiding heeft gegeven, en dat het de schriklyke dwingelandy is, welke de Turken tegen dit landschap oefenden, die hetzelve de wapenen tegen deszelfs onderdrukkers heeft doen opvatten. De Grieksche Godsdienst is by de Turken een gruwel, en de Serviers verfoeyen het Mahometaandom. Er was niet meer nodig, om de Turken den schriklyksten moedwil tegen hen te doen plegen. *Georges Petrowitsch*, bygenaamd *Czerni*, dat is de *Zwarte*, was by zyne landgenooten in te hooge agting, uit hoofde van de agtingswaardige hoedanigheden, die hem onderscheiden, om de opmerking der Turken niet optewekken. *Czerni Georges* leefde in het dorp *Romenika*, omstreeks *Belgrado*, in rust, toen eene party Janitzaaren hem aldaar kwam overvallen. Hy ontkwam hen met veel moeite, en verborg zig in de bosschen, alwaar hy door de Turken hevig vervolgd werd. Maar de zaaken namen weldra een' anderen keer. *Czerni Georges* in zyne vlugt verscheiden van zyne medeburgers ontmoet hebbende, welken, even als hy, zogten, den dood te ontvlieden, verzamelde dezelven tot eene bende van 2 tot 300 man, stelde zig aan het hoofd, en trok de Janitzaaren te gemoet, die 4 tot 500 man sterk waren, sloeg ze op de vlugt, en maakte er verscheiden van gevangen. Zie daar den oorsprong van *Czerni Georges* fortuin. Zyne party vermeerde zig derwyze, dat de Turken hem reeds begonnen te vrezen, toen het overige gedeelte van *Servië*, aangemoedigd door zyn voorbeeld en zynen voorspoed, zig onder zyne banieren vereenigde, en den standaard van opstand opstak. De Serviers, weinig gewoon aan het voeren der wapenen, werden, onder zyne bevelen, goede soldaaten, en vonden te hunnen bekwaame hoofdlieden. *Czerni Georges* werd, door zyn geluk en zynen moed, tot opperhoofd der Serviers benoemd. Hy heeft geen goede opvoeding genoten omtrent het onderwys, kunnende noch lezen, noch schryven, maar is een eerlyk, braaf en opregt man. Hy heeft een' schielyken opslag van het oog, en zulk eene tegenwoordigheid van geest, dat al wat hy doet, wél gedaan is, en dat tot den goeden uitslag eener onderneming, hy altyd de zekerste maatregels neemt. Hy kent geen gevaaren, maar gebruikt veel voorzigtigheid in zyne ontwerpen. Liever wil hy omkomen, dan zyne natie weder onder het juk der Turken te laten keren; en om zyn doel te béter te bereiken, heeft hy, als een goed staatkundige, eene goede vriendin en beschermster in *Rusland* weten te verwerven, van dewelke hy reeds goeden onderstand ontvangen heeft. Hy heeft *Servië* op eene wyze ingerigt, dat deze provincie, die niet meer dan 900,000 inwoners bevat, een leger van 80 tot 100,000 man op de been heeft. Men begrypt wel, dat al de mannen, in staat om de wapens te dragen, soldaaten zyn. *Georges-Petrowitsch-Czerni*, is onlangs door den Keizer van *Rusland*, tot Ridder van den orden van *St. Alexander Newsky* benoemd."

DUITSCHLAND en aangrenzende RYKEN.

WEENEN, *den* 3 *February*. Men zal zig wel herinneren, de veel geruchts gemaakt hebbende uitdaging van den Beyerschen lt.-generaal, Baron *Wrede*, tegen den Zweedschen zaakgelastigden, Graaf *Düben*, alhier, welke zelfs de tusschenkomst hunner wederzydsche Souvereinen ten gevolge had. Deze zaak is thans weder verlevendigd:

Den 25 der voorleden maand zond de Graaf *Düben* een Estafette aan den Baron *Wrede* naar *Munchen*, om hem kennis te geven, dat hy den 27 naar *Braunau*, op de Keizerlyke grenzen, zou vertrekken, om hem aldaar binnen twee maal 24 uuren aftewagten, ten einde de zaak van eer, tusschen hen beiden bestaande, uit te maken. De Graaf *Düben*, kwam met zyn Secondant, den Engelschen kolonel Lord *Tuffe*, aldaar aan. De Baron *Rechberg*, verscheen aldaar met het berigt, dat hy, Graaf *Düben*, te *Augsburg* verwagt werd; maar de Zweedsche zaakgelastigde kon, als Diplomatiek persoon, wegens de betrekkingen, waarin zyn Hof zig met het Beyersche bevind, zig niet derwaard begeven, vertrok derhalven weder, en kwam gister hier terug, wat door nu deze zaak in zo verre afgedaan is.

De laatste berigten uit *Semlin* zyn van den 21 January, en geven de volgende tydingen uit *Serajewo*, „ dat de toebereidzels in *Dalmatie* en *Servie*, zo van de zyde der Franschen als van die der Turken, van dag tot dag aanmerklyker worden. Zedert den 20 December zyn veele Fransche troepen naar de grenzen getrokken, en hebben in de omstreeken van *Clucz* en *Unaz* post gevat. De Turksche troepen hebben zig insgelyks in groot getal verzameld, en begonnen, zig in verscheiden rigtingen naar de grenzen te bewegen. Ingevolge van den laatsten Firman van den Grootheer, en de gegeven bevélen door den Vizir van *Travenik* tot het vereenigen der troupen van *Bosnia*, heeft de Beglerbey van *Banjalucka* zig op marsch moeten begeven met zyn onderhebbend korps en zig naar *Sarajewo* rigten. De bevélhebbers van *Nissok*, *Uranduk* en andere plaatzen, hebben zig ook begonnen te bewegen. Dezelfde berigten luiden, dat de nieuwe Konsul van *Frankryk* te *Travenik* is aangekomen, en dat de Vizir nog twee andere Konsuls verwagt, die van *Oostenryk* en van *Rusland*, ten einde onderhandelingen over een zeker voorwerp te beginnen."

Een Amerikaansch vaartuig te *Triest* aangekomen, heeft eene lading van 11 duizend ps. Chineesche Nankings medegebragt, alsmede anderen O. I. koopwaaren.

MUNCHEN, *den* 8 *February*. De brieven van *Weenen* van den 1 dezer gaven berigt, dat de kabinets-kourier voor eenigen tyd door het Oostenryks Kabinet naar *Londen* gezonden, zedert den 27 January te *Weenen* was terug gekomen. Andere brieven uit die hoofdstad maken geen gewag van die tyding, die des te meer bevestiging nodig heeft, daar het moeilyk is, de dagtekening van het vertrek van dien kourier naar *Londen* overeen te brengen, met die van zyne terugkomst in *Oostenryk*. Men heeft in de dagbladen gezien, dat de kourier *Hergle*, die naar *Londen* het bevél heeft gebragt der terugroeping van den Graaf *Stahremberg*, *Londen* den 19 January des morgens heeft verlaten. Waarschynlyk is het deze kourier, die door grooten spoed den 27 January te *Weenen* heeft kunnen terug zyn, en indien het *Oostenryks* Kabinet er geen anderen uit *Engeland* verwagtte, zou er uit moeten volgen, dat het, zedert het bevél tot het te rugroepen van deszelfs Gezant, geen nieuwe depêche voor de Britsche regering heeft afgezonden, zo als de duitsche dagbladen zulks gemeld hadden.

Volgens zommige berigten zouden de narigtingen van den Prins *Willem van Pruissen*, die zig thans te *Parys* bevind, zig voornamelyk betrekken tot de toetreding van *Pruissen* in het Bondgenootschap van den Rhyn.

FRANKFORT, *den* 12 *February*. Men verzekert, dat al de Staaten van het Rhynsch-Bondgenootschap eene inrigting zullen bekomen, even als die van het Koningryk van *Westphalen*, en dat de *Codex Napoleon* in het algemeen zal aangenomen worden tot eenen grondslag der burgelyke wetgeving.

De Prelaat van *Wiblingen* is door *Augsburg* gekomen, zig naar *Salzburg* begevende. Agt uuren daarna kwamen twee persoonen van wegens den Koning van *Wurtemberg* afgezonden, gelast zynde met een mandaat van arrest tegen dezen Prelaat; maar men gelooft niet, dat zy hem zullen kunnen vinden.

Als men de laatste tydingen uit *Servie* mag geloven, hebben de Engelschen zig meester gemaakt van de eilanden *Andros*, *Tine*, *Naxie*, *Milo*, *Thermia* en *Santorin*, en hebben de Grieksche inwoners den standaard van opstand tegen de Porte opgeheven; maar men moet in het algemeen de tydingen over *Hongaryen* mistrouwen.

Van *Augsburg* verneemt men, dat de voormalige bisschop van *Trier*, die zedert eenigen tyd zyn verblyf in die stad houd, er gevaarlyk ziek ligt, en dat men voor zyn leven in vrees is.

Het is thans beslist, dat de zaaken van *Duitschland* te *Parys* staan behandeld en geëindigd te worden. Op het voorstel, het welk gedaan werd, dat de onzekerheid der berigten in *Duitschland* nadelig voor *Frankryk* zelve konden wezen, ontvong de heer *Laperantiere* bevél om met den baron van *Eberstein*, minister van den Vorst Primaat, het ontwerp te overzien van het grondstellig statuut des Bondgenootschaps van den *Rhyn*, het welk zamengesteld was geworden. Na het overzien en verbéterd te hebben, hebben deze ministers hetzelve der regering aangeboden.

Naar men verneemt, zal Z. K. H. de Groothertog van *Berg* den 1 Maart aanstaande bezit nemen van het vorstendom *Munster* en de graafschappen *Mark*, *Lingen* en *Teckelenburg*.

De generaal *Blucher*, die het eerst voor de regtbank, te *Memel* opgerigt, is verschenen, om de Pruissische generaals te vonnissen, welken beschuldigd zyn, van zig kwalyk gedragen te hebben, is vrygesproken, betreffende de kapitulatie van *Lubeck*; vervolgens heeft hy plaats genomen onder de regters.

Van *Weimar* heeft men tyding, dat H. K. H. de Erfprinses *Maria Paulowna*, Groothertogin van *Rusland* des namiddags van den 3 dezer maand gelukkig van eene Prinses is bevallen.

Men heeft hier berigten, dat de Grootvorst *Constantin* van *Rusland* te *Jassy* verwagt word.

Men meld uit *Kassel* van den 7 dezer, dat aldaar in den nagt van den 6, een geweldige storm had plaats gehad, gevolgd van eenen sterken en warmen regen. Een dergelyk weeder had men in 1783 insgelyks in de maand February, verzeld van eene Aardbeving, die in *Neder-Italie* zulke groote verwoestingen veroorzaakte. Het geen egter moet doen gelóven, dat het laatste onweeder van zulk een verschynzel niet is gevolgd geworden, is, dat de barometer, die twee dagen te voren tot vast schoon weeder gerezen was, slegts tot veranderlyk is gedaald.

HOLLAND.

UTRECHT, *den* 18 *February*. Op den 30 January l. l. is door Z. M. den Koning gearresteerd eene Wet, waar naar alle Corporatiën, tot het uitoefenen van neringen, ambagten en bedryven, binnen het Koningryk *Holland*, zullen moeten worden ingerigt.

Op den 3 dezer, is, door hoogstgedagte Zyne Majesteit by Decreet eene Wet uitgevaardigd, tot eene bepaling wegens de Ordonnantie op het Regt van het Klein Zegel, en

By Publicatie van den 7 dezer, geeft Z. M. te kennen, dat ontwaar geworden zynde, dat in den Lande van *Oost-Friesland* en *Jever*, zig onderscheiden persoonen bevinden, welken zig aan desertie hebben schuldig gemaakt, *voor en aleer* die landen door de troupen van Z. M. zyn bezet, hoogstdezelve willende voorzien, dat de zodanigen, welken zedert een geruimen tyd en jaaren lang in die landen gewoond hebben, en tot een bestaan gekomen zyn, niet al nu, wegens de bevorens begane desertie, zo min in als buiten forme van regten worden vervolgd.

AMSTERDAM, *den* 18 *February*. De werkzaamheden aan het Koninglyk Paleis, voormaals het Stadhuis, worden met den grootsten yver voortgezet, en genoegzaam dag en nagt, ja zelfs des Zondags, aan hetzelve gearbeid. De Wisselbank is reeds ommuurd, en de ingang tot dezelve, aan den Zy-Muur van het Koninglyk Paleis, voorheen genaamd, bezyden het Stadhuis, gemaakt. Voor het overige, is het in zommige deelen dezer Stad zeer druk; het Zee-Comptoir, voorheen 's Prinsen-Hof, is naar de Latynsche School, en de Latynsche School naar het Kistemakers Pand, in de Kalverstraat, verplaatst; zynde het Schrynwerk uit hetzelve, naar derzelver Eigenaaren terug gebragt. De Nieuwe Waale Kerk word uitgebroken. Het Huis aan de Vismarkt, bekend met den naam van *onder het Zeil*, is gemeten, de Bewoonders zullen met Mey uit hetzelve vertrekken; het Logement *het Witte Hart* in de Warmoesstraat, hetwelk thans onbewoond is, zal, naar men verzekert, gedurende des Konings tegenwoordigheid alhier, door den Oostenrykschen Gezant, Baron *von Feltz*, betrokken worden. De Minute Kamer is boven de Beurs opgeslagen, en veele Boeken en Papieren, tot de Bank beho-

(*Het Vervolg op den kant van deze Bladz.*)

rende, zyn aldaar gedeponeerd. Het voormaalig Prinsen Hof zal nu het Stadhuis worden: men is aan hetzelve ten yverigste werkzaam enz.

Den 17 dezer is in Tesfel binnen gekomen doch dadelyk weder afgewezen een Engelsch Cartelschip.

Den 12 January is door een Fransche Kaper te Bayonne opgebragt, het Schip *Metta Dorothea*, Capt. A. Bernardsen, met 570 Balen Wol van Bilbao naar Lubeck.

Door den Kaper *le Grand Napoleon*, is den 29 January te Calais opgebragt, het Driemast-Schip *Octavia* met Rys enz. van Charleston naar Londen.

Door een Deensche Kaper, te Bergen uitgerust, is te Walderhoug opgebragt een Engelsch Schip met 2200 Tonnen Pik en Teer, van Archangel komende.

Te Stavanger is binnen gekomen, de Fransche Kaper *le Glaneur*, van Duinkerque, voerende 16 Stukken en 54 Man, laatst van Vlissingen komende, hebbende op die overtocht genomen de Engelsche Schepen *Andalusia*, *Edmand and Mary* en *Berry Castle*, alle drie met Steenkolen.

Te Groningen is binnen gelopen, Capt. J. Pieter, van Bremen herwaards.

De Cours van de Wissel is heden op Madrid 97$\frac{3}{8}$; Bilbao 97; Cadix 96$\frac{1}{4}$; Sivilien 96$\frac{1}{4}$, alle vier 50 vales; Lisbon 50; Porto 50; Livorno 91$\frac{1}{4}$; Genua 86; Parys opzigt 54$\frac{1}{2}$ à 54$\frac{7}{16}$; dito op 2 Uso 54$\frac{1}{8}$; Bordeaux op 1 en 2 Uso 54$\frac{5}{8}$; Londen op zigt —; dito op 2 Uso —; Hamburg opzigt 33$\frac{1}{16}$ à 33; dito op 2 Uso 32$\frac{15}{16}$ à 32$\frac{7}{8}$; Weenen 6 w. 16$\frac{1}{4}$ à 16$\frac{1}{3}$.

De Agio van de Bank 2$\frac{5}{8}$ à 2$\frac{1}{2}$ pCt.

's HAGE, *den* 19 *February*. Men heeft reeds, volgens de laatste berigten uit *Napels*, navorschingen gedaan tot het ontdekken der snoode bewerkers van de afgryslyke gebeurtenis in den nagt van den 29 op den 30 January. De apothekar der voormalige Koningin, die in de jongste zamenzwering gedeeld had, en wien Z. M genade verleend had, is in begtenis genomen. Deze man had eenen winkel naby het Paleis van Z. E. *Salicetti*, en hy word ten sterkste verdagt gehouden, van in kelders, slegts door eenen muur van die des Ministers afgescheiden, buskruit byéén gebragt te hebben. Hoe het zy, men twyfelt niet, of weldra zal de waarheid der oorzaaken van dit schriklyk ongeval bekend zyn. Ook verneemt men, dat het huis, waar in zig de Bureaux van Oorlog bevinden, eenen schok heeft ondergaan, waar door hetzelve onbewoonbaar is geworden.

De brieven en dagbladen uit PARYS van den 15 en 16 dezer bekomen wy onder het afdrukken, dezelven zyn voor het grootste gedeelte van weinig belang. Zyne Keiz. Hoogheid de Prins *Borghèse*, tot de waardigheid van *Gouverneur-Generaal* verheven, had den 14 den eed in handen van Z. M. den Keizer afgelegd. Denzelfden dag was er gehoor by Z. M., waar op eenige Afgevaardigden van het Hertogdom van *Warschau*, door Z. M. den Koning van *Saxen* benoemd, verschenen. Men onderscheiden ook op deze audientie een groot aantal Vreemdelingen van aanzien, onder dewelken zig bevonden Zyne Keurv. Hoogheid den Vorst Primaat, Z. K. H. den Prins *Wilhelm van Pruissen*, en den Prins van *Saxen-Coburg*. Zedert veertien dagen waren de Raaden van Administratie onophoudelyk vergaderd, onder het voorzitterschap van Z. M. den Keizer. De 5 per Cts. geconsol. 86 fr. 15 c. De Actien van de Bank 1260 fr.

Van VLISSINGEN verneemt men, dat by de Commissie ter verzorging der behoeften voor de Noodlydende binnen die Stad, dagelyks blyken van menschenliefde en weldadigheid ontvangen werden, onder anderen had gemelde Commissie van het hoofdkwartier des Generaals *P. Osten*, zyne Officieren en Geëmployeerden van het Militaire Hospitaal te *Middelburg* ontvangen, de aanzienlyke gift van *f* 114-7-8; als mede van het Letterkundig Genootschap: *Verscheidenheid en Overéénstemming*, te *Rotterdam*, eene gift van *f* 361-7, welke somma met eene Missive ter geleide aan den President van den Raad, Mr. *A. F. Clement*, is afgezonden, door den Wel Eerwaarde en hoozgeleerde Heer *J. Scharp*, *Theol. Doct. Eccles. Reform. Pastor*. President der voorn. Maatschappy; eindelyk heeft de Commissie van den Heer Maire dier Stad, Mr. *A. F. Clement*, ontvangen, eenen naamlooze brief, geaddresfeerd aan den Raad der Stad *Vlissingen*, inhoudende 5 stuks Coupons ieder groot 20 guldens.

(*Het Vervolg op de tweede Bladz.*)

De landverhuizing van het aloude Huis van *Braganza*, die zedert het jaar 1640 den Portugeesche troon bezit, is een der gewigtige gebeurdnissen, die het begin dezer Eeuw kenschetzen; zo wegens deszelfs betrekkingen op de Staatkunde van *Europa*, a's de gevolgen, die daar uit zullen voortvloeijen, dat wy in de tegenwoordige omstandigheden als zeer belangryk oordeelen aan onze lezers mede te delen de volgende

Korte Beschryving van BRASILIË, *nieuwen Zetel van de Portugeesche Regering.*

BRASILIË, welks kusten zig van den mond des Amazonenstrooms, onder de eveenagtslyn, tot aan *la Plata* uitstrekken, onder den 35sten graad zuiderbreedte, heeft van het noorden naar het zuiden eene uitgebreidheid van omtrent twee duizend vyf honderd mylen, en van het oosten naar het westen, byna negen honderd. Deszelfs grenzen in het westen bestaan in eene keten van bergen, die hetzelve van de Spaansche bezittingen afscheid. *Brasilië* is meest aan den zeekant bekend en bewoond; zynde de Portugeesche nederzettingen nog niet zeer verre van de kusten doorgedrongen, zonder dat de Portugeesen zig tot nog toe met de binnenlanden hebben bemoeid, waarin niet dan woeste en onbeschaafde volken wonen, nameiyk *Tapuyers*, *Tupiquers*, *Tupinaquers*, *Topinambours* enz. De gansche kust is in vyftien provincien of landschappen, by de Portugeesen *Capitanias* geheten, verdeeld, waar van de voornaamsten zyn: FERNAMBUCO, dat is, de *bek*, of het *bakhuis van de hel*; BAHIA DE TODOS LOS SANTOS, dat is de *allerheiligen baai*, waarin *St. Salvator*, de hoofdstad: SPIRITO SANTO; RIO JANEYRO; S. VINCENT, en DELREY. Het geval deed *Pedro Alvarez Cabral* dit gewest ontdekken, alwaar hy door de winden werd aangedreven, door de hooge zee te veel gehouden te hebben, dewyl hy op eene reis naar de *Kaap de goede Hoop*, de kusten van *Afrika* wilde vermyden. Deze zeevoogd trad aan land op den 15den graad zuiderbreedte, op de plaats, aan welke hy den naam van *Porto-Seguro* gaf; hy nam bezit van het land, aan hetzelve den naam *Santa-Cruz* gevende, die vervolgens in dien van *Brasilië* werd veranderd, wegens het kostbaar verfhout, het welk men aldaar in overvloed vind.

De grond van *Brasilië* is alom ryk en vrugtbaar: de vlakten zyn met voortreflyke weilanden bedekt; men bouwt er alle soorten van kostlyke vobrdbrengzels, zo als zuikerriet, tabak, katoen, indigo, maïs (Indisch of Turksch koren) en allerlei vrugten: aan zo veele rykdommen ontbreekt alleen de konst van dezelven te bouwen en te kweeken en er voordeel van te trekken. De boomen en heestergewassen des lands zyn het geheele jaar met bladen, bloessems en vrugten bedekt; de boomen, die van andere landen aldaar overgebragt zyn, zo als orange- en limoenboomen enz. hebben al de groeijende kragt bekomen. De druiven krygen er eenen lieflyken geur; dezelven zouden met eenige bekwaame zorg het gansche jaar rypen.

Brasilië brengt goud, eenig zilver, veele diamanten, jaspis, smaragden en andere kostbaare steenen voord. Het goud werd eerst in de natuurlige gebergten van *Rio Janeyro* gevonden. Het schynt, dat men de ontdekking den soldaaten te danken heeft, die de Indiaanen gade sloegen, welken het opzamelden om er vischhaaken van te maken; ook schynt het, dat de wyze van zig dit metaal te verschaffen, zy het zelve in het zand en gruis zoeken, het welk door de beeken van de hoogte der bergen word afgespoeld, en op den grond der valeyen, na den afloop of de uitwaasseming der wateren blyft liggen. Het is nog geen honderd jaaren geleden, dat de eerste verzending van goud van *Brasilië* naar *Europa* geschiedde; zedert is deze invoering merklyk vermeerderd door de ontdekkingen van andere plaatzen, alwaar dit metaal in geen minder hoeveelheid gevonden werd, dan te *Rio-Janeyro*. Thans zegt men, dat door het gansche land, ter diepte van omtrent 24 voet, eene goudader verspreid is, maar dat de schraalheid van deze ader de kosten van den arbeid niet zouden goed maken. De gemaklykste wyze van het goud te zamelen, het welk de wateren mede voeren en van de aarde afscheiden, is, die van derzelver bedde afteleiden en de droog geworden kil te zuiveren.

De diamanten zyn nog eerst nieuwlings ontdekt in zekere gedeelten der plassen, welken door de beeken gevormd worden en in de bedden der rivieren ontstaan; maar op gedaane voorstellingen aan den Koning van *Portugal*, dat de te groote menigte van deze gesteenten den prys daar van zou verminderen, de handelaars in juweelen zouden in den grond helpen en bederven, en der kroone van de inkomste beroven, die dezelve er van konde trekken, werd eene maatschappy opgerigt, welke uitsluitlyk gelast was, deze gonddelving te matigen.

Van de 15 Landschappen of Capitanias zyn er agt onmiddellyk afhanglyk van de kroon; de anderen zyn leengoederen, die, voor buitengewoone diensten, aan den adeldom gegeven zyn. De hoofdstad, *San Salvador*, in de provincie van denzelfden naam, is zeer handelryk en aangenaam, bevat eene bevolking van 20.000 Portugeesen, liggende op eenen berg op 120°, 11' zuider breedte. Haare haven kan schepen van alle grootte bevatten: de ingang derzelve word door een zeer geregeld werk, het fort *St. Antonio* genaamd, verdedigd. Deze stad bevat ook eenige merkwaardige gedenkstukken: de hoofdkerk, het paleis van den onder-Koning, het bisschops-hof en eene kerk van een jesuitenkollegie, gebouwd van Europeesch marmer, zyn beziens waardig; maar wellustigheid, ongebondenheid, uitsporigheid, zyn heerschende partyen onder de inwoners; dezelve onderden zyn in de andere provincien zo merklyk niet, voornaamlyk te *Rio Janeyro*, thans de zetel van de nieuwe regering. De Brasiliaanen hebben de vryheid van wapenen te dragen; en deze strekt zig ook uit tot de vrygemaakte Negers, en dezelve is de oorzaak van menigvuldige en noodlottige twisten en gevegten.

Wat de inboorlingen des lands betreft, deze volken, schoon woest en onbeschaafd, zyn egter zagtaartig en vatbaar voor de bebouwing en de beschaving. Mogelyk dat de omwenteling, die de Portugeesche Monarchie onder hen overbrengt, de Indiäanen zal verlossen van de onderdrukking, die hen overlast, en de weldaaden van eene geregelde regering tot hun zal uitstrekken.

. Het behaagden den vrymagtigen God, heden morgen ten half drie uuren, op het aileronverwagst aan eene Slymverstopping op de Borst, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, de Wel-Edele Geboore Vrouwe, SABINA AGNETA ORIZANDT, Weduwe van den Wel Edelen Gestrengen Heere ABRAHAM MUSQUETIER, in den ouderdom van negen-en-zestig jaaren en elf maanden, tot onze groote droefheid, het tydelyke met de eeuwigheid te doen verwisselen. Waar van wy door dezen aan Naastbestaanden en Vrienden kennis geven.

Waalwyk, den 14 February 1808. E. L. MUSQUETIER, Mede uit Naam van Broeders en Zusters.

. Heden Overleed alhier, in den ouderdom van ruim 77 jaaren, door verval van kragten, HENDRIK CONSTAPEL, in leven Kamerbewaarder by de Thesaurie en Weeskamer van de Stad den *Haag*.

Den *Haag*, den 16 February 1808. A. BOELAART, A. COLOMBON, Als Executeuren.

. Myne waarde en tedergeliefde Huisvrouw, SOPHIA TENGELER, met wien ik omtrent negen maanden allergelukkigst door den Echt was vereenigt, wierd my heden, na eene ziekte en daar op gevolgde vroegtydige Verlossing eener Doden Vrugt, in den bloei hares levens, als hebbende nog geene vier-en-twintig jaaren bereikt, binnen negen dagen tyds, door den Dood ontrukt; ik geeve van deze zo hartscheurende gebeurenis kennis aan alle Vrienden en Bloedverwanten; en daar Brieven van Rouwbeklag myne smorten niet zouden leenigen, verzoeken daar van verschoond te blyven.

's Hage, den 17 February 1808. JAN SCHRYVER.

SPECTACLE FRANÇAIS.

LES COMÉDIENS ORDINAIRES DU ROI, donneront: Aujourd'hui SAMEDI 20 Février, *la première Représentation de LA CLOISON ou BEAUCOUP DE PEINE POUR RIEN, Comédie nouvelle, qui vient d'avoir le plus grand succès dans la capitale. Le Spectacle commencera par la reprise de LA FORTERESSE DU DANUBE, Mélodrame en trois Actes à grand Spectacle.*

JEUDI, 25 *au Bénéfice de Mlle.* MICALEF, *la reprise du FORT DE LOEVESTEIN ou L'ÉVASION DE GROTIUS, Mélodrame en quatre Actes à grand Spectacle de Mrs.* Alexandre de Ferriere & Plantade; *précedé des* ORIGINAUX, *Comédie.*

NEDERDUITSCHE SCHOUWBURG,

In de Koninglyke Fransche Comedie-Zaal.

Op DINGSDAG den 23 February 1808, (onder Directie van *W. Bingley*): HET GEVAARVOL KASTEEL of DE WOESTYN IN POLEN, groot beroemd Tooneelspel naar het Fransch van *Pixéricourt*, door *B. A. Fallée*, verfierd met al deszelfs Decoratien, Vertoningen, bevallige Toonelen en verder groot Spectakel, waarin de Rol van *Peters* door *W. Bingley* zal worden uitgevoerd. Gevolgd van: DE HEER BEAUFILS of DE VERKEERING TE PARYS, Nieuw Blyspel naar 't Fransch van *Jouy*, door *Kop*, nooit hier vertoond.

[*'t Gevaarvol Kasteel* is gedrukt en te bekomen by *H. S. de Groot* over 't Stadhuis.]

Amsterdam, den 18 February 1808.

Bar. Refcr. losbr. na den Vrede	. .	. .	58¾ à 59.
Gefd. Ao. 1796.	2½ pCt.	. .	36 fix.
Schuldbrieven . .	2½	——	36¼ fix
Idem . . .	3	——	42¼ à 42¼.
Idem Vryw. Ao. 1797.	5	——	70 à 70¼.
Idem . . Ao. 1804.	5½	——	77 à 77¼.
Losrenten Ao. 1802.	5	——	70¼ à 70¾.
Idem op de Domeinen,	4	——	74 à 74¼.
idem . . Ao. 179⅞.	3½	——	49¼ fix
Idem . . Ao. 1801.	3½	——	49¼ à 49¾.
Idem . . Ao. 1800.	3	——	42¼ à 42¾.
Idem . . Ao. 1802.	2½	——	36¼ à 36¾.
Gelderse Schavergoed.	4	——	55 à 56.
Brab. dito	4	——	55 à 56.
18 Jarige Rente Ao. 1804.	5	——	43¼ à 44.
Certificaaten by K. & V.	5	——	81¼ à 81¾.
Tiers Consolidé.	5	——	80¾ à 81.
Obl. Rusland 11 Nov.	5	——	92½ à 92¾.
— Weenerbank, by *Goll.*	5	——	52¾ à 55.
— dito . . .	4	——	49½ à 50¼.

MARKTPRYZEN te SCHIEDAM, *den 16 en 17 February*

MOUTWYN, de 30 Virtels, zonder Fust, 7 ℒ
GENEVER, de 30 Virtels, zonder Fust, 8 ℒ
GENEVER, *per Aam* Amsterdamsche Proef, 8¼ ℒ

. TE HUUR, met primo Mey aanstaande, de BUITENPLAATS *RUST-STEE*, gelegen aan de regter zyde van de Loosduinsche Straatweg, naby Eykenduinen. Te bevragen by JAN BOL, op de Buitenplaats *Maasrust*, aan de Loosduinsche Straatweg over Halfweg.

De Vendumeester BOSBOOM, zal op Maandag den 7 Maart 1808, en volgende dagen, aan de Noordzyde van het West-Eynde alhier in den Hage, Wyk D, No. 21, Verkopen: Een nette en zindelyke INBOEDEL, bestaande in Kabinetten, Secretaire, Commode, Eetens-, Thee-, Speel- en Penant-Tafels, Stoelen, Spiegels, Lit-d'anges, Ledikanten Smirnasche Vloer-Tapyten en andere Vloer-Kleden, Porcelynen, Tafel- en Thee-Servicsen, Bedden met hun toebehoren Tafel- en Bed-Linnen, Mangels en Persfen, Koper, Tin, Blik- en Glas-Werk; voorts eenige Schilderyen, waar onder van voorname Meesters, gemaakt Zilverwerk, een dubbelde Snoer fyne Paarlen, een goude Snuifdoos, en andere Goederen meer. Alles Vrydagen Zaturdag voor de Verkoping, 's morgens van 10 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uuren, te zien.

By A. en J. HONKOOP, Boekhandelaars te Leyden, is heden van de Pers gekomen en alomme verzonden: LEERREDE *by de* VERJAARING *van de* RAMP *en* VERWOESTINGEN *welke* LEYDEN *trof*, *den 12 January 1807*, *uitgesproken op den* DANK *en* BEDENDAG, *by die gelegenheid plegtig gevierd door den Wel Eerwaarden Heer* L. EGELING, *Predikant te* LEYDEN, — en à 6 Stuivers te bekomen, te Amsterdam by *Ten Brink*, *Bruyn en van Vliet*; Arnhem *Nyhoff en Troost*; Dordt *van Braam en Blussé*; Gron. *Spoormaker*, *Oomkens en Veenkamp*; 's Hage *Thierry en Mensingh*, *Wed. Leeuwestyn & Comp.*, *Hoogstraten en de Wed. Wynands*; Haarlem *Augustini*, *Walree & Comp. en Kampman*; Hoorn *Breebaart en Vermande & Z.*; Rott. *Cornel*, *van Balen*, *Pols*, *Vis en Krieger*; Utrecht *Terveen*, *Paddenburg & Z.*, *Emenes en Schoonhoven*, en verder by de meeste Boekhandelaren in de overige Steden van dit Ryk.

Bovengemelde Boekhandelaars hebben Herdrukt: *Kleine Latynsche Grammatica* of *Spraakkunst voor Eerstbeginnende*, door C. G. BRÖDER, Tweede Druk, vermeerderd en verbeterd, door E. EPKEMA, *Rector der Latynsche Schole te* Hoorn.

. Jemand nodig hebbende een MINNE, van wiens gedrag de beste getuigenissen kan gegeven worden, adresseren zig in de Bierstraat, Wyk O, No. 196, in 's Hage.

. H. S. DE GROOT, Boekhandelaar in den Haag, zal zo spoedig mogelyk in 't Nederduitsch doen Vertaalen: *LA NOCE SANS MARIAGE*, Comédie par *Picard*, *LE SPECTRE DU CHATEAU*, Drame Héroique & *à QUOI CELA TIENT*, Comédie, waar van de Origineele aan den Heere Burgemeester dezer Stad zyn vertoond.

. Van welk een *oud gebruik* en *nut* in de Huisgezinnen de BYBELSCHE PRINTENBOEKEN zyn, kunnen vooral zodanige Familien in welken de Ouders hunnen Kinders nog in handen geven, dat zelfde BYBELSCH PRINTENBOEK, waar in zy zelf in hunne Jeugd zich zo zeer verlustigden; en hoe veel meer nog zoude het doel van *Godsdienstig Onderwys* getroffen zyn, indien men in dezen met den tyd ware voordgegaan en der JEUGD. de *Geschiednissen des Bybels* zodanig *afgebeeld* en *beschreeven* hadden als eene *kunst-* en *oordeelkundige Voorstelling* zo nadruklyk eischt, ter bereiking van het groote oogmerk waar toe beiden moeten dienen. — Een zodanig BYBELSCH PRINTENBOEK nu, durft men zeggen dat genoemd moge worden die VERZAMELING *van* 252 AFBEELDINGEN *van* GESCHIEDNISSEN *zo des* O. *en* N. TESTAMENTS *als der Apokryfe Boeken*, verzeld van zodanige *Voordragt* des *gewyden verhaals*, als door den *Hoogleeraar* VAN HAMELSVELD daar by is gevoegd, in II. Deelen, *in Folio*; nevens een *viertal* van KAARTEN ten meer duidlyken verstande. De PLAATEN, gegraveerd door *Philips*, *Tanjé*, *Fokke* en anderen, *zyn vry van de gebreken*, *in vroeger vervaardigde Bybelprinten aangewezen.* — BOEK en PLAATEN *beiden* kosten op *royaal* Papier *f* 21—, op *Groot Mediaan* Papier *f* 16—, en op *Klein Mediaan* Papier *f* 12— *in losse* Bladen, en *f* 3— meer *in een Half Engelschen Band*, te *Amsterdam* by J. S. VAN ESVELDT HOLTROP.

. By de Weduwe J. DOLL te Amsterdam, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. ZEDELYK SCHOUWTONEEL der MENSCHLYKE HARTSTOCHTEN en DADEN, of TONEELSTUKKEN van *Vernuft en Smaak*, vyftiende Deel, met drie nieuw geinventeerde fraaije Kunstplaaten, behelzende dit Deel: I. *Balboa*, Treurspel, naar het Hoogduitsch van *Collin*. II. *De School* voor de *Vrienden*, Blyspel, naar het Engelsch van Mesf. *M. Chambers*. III. *Hekingborn*, Toneelspel. IV. *De Duivelsvrug*, Toneelspel, naar het Fransch van *M. Hapdé*. V. *Salomons Eerste Gericht*, Toneelspel, naar het Fransch van *Caignier*. Van de *Veertien* vorige Deelen van dit SCHOUWTONEEL zyn nog eenige weinige Exemplaren op groot en klein Papier, compleet en afzonderlyk te bekomen.

II. ROMULUS, door *August la Fontaine*, met fraaije Plaaten, in groot Octavo.

III. ALMANAK van VERNUFT en SMAAK,
IV. ALMANAK voor VROUWEN door VROUWEN,
V. ALMANAK voor JONGE HEEREN en JUFFERS.
} Behelzende MENGELINGEN in *Proza* en *Poëzy*, verfierd met uitmuntende *Kunstplaatjes* en *welgelykende Pourtraitjes*. Alle voor het Jaar 1808.

SERMONS sur divers Textes de l'Ecriture Sainte par feu Mr. SAMUEL DE CHAUFEPIÉ, Pasteur de l'Eglise Walonne à AMSTERDAM, 2 Vol. gr. 8vo. *Offerts par voye de SOUSCRIPTION suivant* le Prospectus *qui se trouve* gratis, *chez les Libraires CHANGUION & DEN HENGST à Amsterdam & leurs Correspondans* à Arnhem, *P. Nyhoff*; Bois le Duc, *Palier*; Breda, *van Bergen*; Campen, *les Heritiers Valckenier*; Delft, *de Groot*; Deventer, *Karsenbergh*; Dortrecht, *van Braam & Blussé & Fils*; Franequer, *Romar*; Groningue, *Oomkens*; Harlem *Beets & van Walré & Co.*; la Haye, *van Cleef & Thierry & Mensing*; Harderwyk, *van Kasteel*; Leeuwarden *Cahais*; Leiden, *Luchtmans*, *Haak & C. Murray*, *Honkoop & la Ve. Cyfveer*; Middelbourg, *van Benthem*; Rotterdam, *D. Vis & P. Holstein*; Utrecht, *Wild & Altheer & la Ve. van Terveen & Fils*; Zwoll, *Clement*; chez les quels la Souscription est ouverte jusqu'au 1er. Mars prochain.

In 's HAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE, Stads-Drukker.